

Lektion 12

Dialogi

■ Dialog 1

- Bis zum Beginn der Besprechung haben wir noch etwas Zeit, Herr Adler.
- Ist Herr Meier schon da?
- Ja, er lässt sich jedoch entschuldigen. Er kommt etwas später, weil er noch etwas mit dem Chef besprechen muss. Deshalb hat er mich gebeten, Ihnen unsere Fabrik zu zeigen.
- Das freut mich sehr, Herr Kühn! Was für ein Neubau ist dort drüben?
- Ah ja, das ist das neueste Werk unserer Firma.
- Das ist ja wunderbar! Ich habe gar nicht gewusst, dass Sie ausbauen.
- In den niedrigen Gebäuden daneben befinden sich die Werkstätten und das Lager.
- An den riesigen Mitarbeiter-Parkplätzen bin ich vorhin vorbeigefahren. Gibt es auch eine Werkskantine?
- Ja, sie ist im obersten Stock des Verwaltungsgebäudes. Übrigens wird Sie dort der Direktor unseres Unternehmens persönlich begrüßen.
- Treffe ich dort auch andere Abteilungsleiter?
- Ich glaube, einige werden wahrscheinlich kommen. Ah, es ist schon spät. Herr Meier erwartet Sie bestimmt schon.
- Dann gehen wir!
- Do rozpoczęcia narady mamy jeszcze trochę czasu, panie Adler.
- Czy pan Meier już przyszedł?

- Tak, ale proszę o usprawiedliwienie. Przyjdzie później, gdyż przedtem musi jeszcze omówić coś z szefem. Dlatego mnie prosił, abym panu pokazał naszą fabrykę.
- Bardzo mi miło, panie Kühn. Co to za nowa budowla po tamtej stronie?
- Ach, to jest najnowszy zakład naszej firmy.
- To wspaniale! Nie wiedziałem, że się państwo rozbudowujecie.
- W tych niskich budynkach obok znajdują się warsztaty i magazyn.
- Przed chwilą miałem olbrzymie parkingi dla państwa pracowników. Czy jest też stołówka zakładowa?
- Tak, jest na najwyższym piętrze budynku administracyjnego. Tam zresztą powita pana osobiście dyrektor naszego przedsiębiorstwa.
- Czy spotkam tam także kierowników innych działów?
- Sądzę, że kilku prawdopodobnie przyjdzie. Ach, jest już późno. Pan Meier oczekuje już pana z pewnością.
- No to chodźmy!

■ *Słownictwo*

der Beginn	początek, rozpoczęcie
entschuldigen sich	usprawiedliwiać się
besprechen	omawiać
die Fabrik, -en	fabryka
der Neubau, -ten	nowa budowla, nowe budownictwo
das Werk, -e	zakład
ausbauen	rozbudowywać
niedrig	niski; nisko
das Gebäude, -	budynek
das Lager, -	magazyn
riesig	ogromny; ogromnie, bardzo
vorhin	przed chwilą, dopiero co
die Werkskantine, -n	stołówka zakładowa
die Verwaltung, -en	administracja
das Verwaltungsgebäude, -	budynek administracyjny
im obersten Stock	na najwyższym piętrze
der Direktor, -en	dyrektor
das Unternehmen, -	przedsiębiorstwo
der Abteilungsleiter, -	kierownik działu

■ *Dialog 2*

- So, Herr Adler, den ersten Teil der Konferenz haben wir jetzt hinter uns. Ihren ausgezeichneten Geschäftsbericht über den Umsatz haben wir nun gehört. Jetzt sind wir unter uns. Wir können uns nun mit unserem Buchhalter, Herrn Schmidt, über Ihre ganz besonderen Sorgen unterhalten.
- Vielen Dank, Herr Meier! Sie wissen am besten, wie schwer jeder Anfang ist. Ich mache mir nicht nur Sorgen um die Lieferzeiten der Ersatzteile, sondern auch...
- Das habe ich mir gleich gedacht. Die Zeiten sind doch eigentlich in Ordnung, oder?
- Ja, aber es fehlt ganz einfach an hoch qualifizierten Technikern und Ingenieuren für die Montagefabrik und die Reparaturwerkstatt.
- Sind die dort angestellten Leute nicht qualifiziert genug?
- So darf die Frage nicht gestellt werden. Ich brauche dringend mindestens fünf bei Ihnen ausgebildete Fachkräfte. Ich könnte auch einige der bei mir angestellten Kräfte zu Ihnen schicken.
- Sie wissen doch, fehlende Fachkräfte sind auch unser Problem. Trotzdem hoffe ich, Ihnen dabei helfen zu können, die Ausbildung der Fachkräfte zu verbessern.
- Ich wäre Ihnen dafür sehr dankbar.
- In einer Stunde treffen wir uns alle beim Direktor. Bis nachher!
- Tak, panie Adler, pierwszą część konferencji mamy już za sobą. Usłyszeliśmy pana wyśmienite sprawozdanie dotyczące obrotów. Teraz jesteśmy we własnym gronie. Możemy porozmawiać z naszym księgowym, panem Schmidtem, o pana szczególnych troskach.
- Dziękuję bardzo, panie Meier! Pan wie najlepiej, jak trudny jest każdy początek. Martwię się nie tylko o terminy dostaw części zamiennych, lecz także o...
- Tak też pomyślałem. Terminy są mniej więcej w porządku, prawda?
- Tak, ale brakuje po prostu wysoko wykwalifikowanych techników i inżynierów do montowni i warsztatu naprawczego.
- Czy zatrudnieni tam ludzie nie są wystarczająco wykwalifikowani?
- To nie tak należy stawiać pytanie. Pilnie potrzebuję co najmniej pięciu fachowców wykształconych u państwa. Mógłbym też przysłać do was fachowców zatrudnionych u mnie.

- Wie pan przecież, że brak fachowców jest również naszym problemem. Jednakże sądzę, że możemy panu pomóc poprawić wykształcenie pana fachowców.
- Byłbym panom za to bardzo wdzięczny.
- Za godzinę wszyscy spotykamy się u dyrektora. Do zobaczenia!

■ *Słownictwo*

die Konferenz, -en	konferencja
etwas hinter sich haben	mieć coś za sobą
der Geschäftsbericht, -e	sprawozdanie biznesowe
unter uns	między nami
der Umsatz, ä-e	obróć, utarg
der Buchhalter, -	księgowy
besondere Sorgen	szczególne troski
die Sorge, -n	troska, zmartwienie
sich Sorgen machen	martwić się
das Ersatzteil, -e	część zamienna
nicht nur..., sondern auch	nie tylko..., lecz także
denken (sich etwas)	wyobrażać (sobie coś)
in Ordnung sein	być w porządku
es fehlt (an)	brakuje (czegoś)
ganz einfach	zupełnie po prostu
hoch qualifiziert	wysoko wykwalifikowany
die Montagefabrik, -en	montownia, fabryka montażowa
die Reparaturwerkstatt, ä-en	warsztat naprawczy
qualifiziert	wykwalifikowany
eine Frage stellen	stawiać pytanie
dringend	pilny; pilnie
ausbilden	kształcić, szkolić
die Fachkraft, ä-e	specjalista
anstellen	zatrudniać
trotzdem	jednak, mimo to
hoffen	mieć nadzieję
die Ausbildung, -en	wykształcenie, szkolenie

verbessern

dankbar (für etwas)

bis nachher

ulepszać, polepszać

wdzięczny (za coś)

na razie, do zobaczenia

■ *Dialog 3*

- Firma Adler & Sohn, guten Tag!
- Guten Tag. Mein Name ist Stadler.
- Schönen guten Tag, Herr Stadler!
- Ich rufe wegen der Stelle an, die Sie in der Zeitung inseriert haben.
- Ah ja, die Stelle für leichte technische Tätigkeit.
- Ja. Ist sie noch frei?
- Ja. Haben Sie schon einmal am Computer gearbeitet, wenn ich fragen darf?
- Selbstverständlich. Ich habe sogar meine eigene Homepage.
- Das ist ja ausgezeichnet. Der Job wäre anfangs halbtags, später gegebenenfalls auch ganztags. Wann könnten Sie bei uns anfangen?
- Nächsten Montag.
- Das würde mir gut passen.
- Wie viel würde ich als Techniker bei Ihnen verdienen?
- Wir zahlen zwanzig Euro pro Stunde.
- Aha.
- Ich würde vorschlagen, dass Sie mit den üblichen Unterlagen am Freitag um 11 Uhr zu uns kommen, dann werden wir alles Weitere besprechen.
- Ja, das passt mir prima. Vielen Dank!
- Auf Wiederhören und bis Freitag!
- Firma Adler i Syn, dzień dobry!
- Dzień dobry. Nazywam się Stadler.
- Dzień dobry, panie Stadler!
- Dzwonię w sprawie posady, o której było ogłoszenie w prasie.
- Ach tak, stanowisko do lekkich prac technicznych.
- Tak. Czy jest jeszcze wolne?
- Tak. Czy pracował pan już kiedyś na komputerze, jeśli mogę zapytać?
- Oczywiście. Mam nawet własną stronę internetową.
- To wspaniale. Na początku praca byłaby na pół etatu, potem w razie potrzeby na cały. Kiedy mógłby pan zacząć?

- Od przyszłego poniedziałku.
- To by mi odpowiadało.
- Ile będę zarabiał jako technik?
- Płacimy dwadzieścia euro z godzinę.
- Ach tak.
- Proponowałabym, żeby przyszedł pan do nas może w piątek o godzinie 11 z właściwymi dokumentami, wówczas omówimy wszystkie dalsze sprawy.
- Tak, to mi doskonale odpowiada. Dziękuję bardzo!
- Do usłyszenia i do piątku!

■ *Słownictwo*

inserieren	dawać ogłoszenie w gazecie
technisch	techniczny; technicznie
halbtags	na pół etatu (dosł. przez pół dnia)
ganztags	na pełny etat, całodniowo
gegebenenfalls	w razie potrzeby
pro Stunde	na godzinę
üblich	zwykły, powszechnie przyjęty; zwykle
alles Weitere	wszystkie dalsze sprawy
Auf Wiederhören!	Do usłyszenia!
vorkommen	zdarzyć, przytrafić się

■ *Objaśnienia*

■ *Wykonawca czynności w stronie biernej*

Grupa przyimkowa, która występuje w stronie biernej określając działający podmiot wykonujący czynność występuje w zasadzie z przyimkiem **von** (lub **durch**). Przyimek **von** jest stosowany przy określaniu działającego podmiotu wykonującego czynności. Może nim być osoba lub instytucja, np. **Der Kranke wurde vom Arzt untersucht.** – Chory był zbadany przez lekarza.

Von wem wurde er untersucht? – Przez kogo był badany? (Kto go zbadał?)

Das Gesetz ist vom Bundestag verabschiedet worden. – Ustawa została uchwalona przez Bundestag.

■ *Przysłówki złożone*

Przysłówki złożone stanowią połączenie **da-**, **wo-** i przyimka. Jeśli przyimek zaczyna się samogłoską np. **an**, **auf** wtedy do **da-** i **wo-** dołączone zostaje **-r-**, np.

daran – przy tym, przy nim, przy nich

dabei – przy tym

dafür – za to

woran – o czym, o co

worauf – na czym, na co

womit – (z) czym

wozu – po co, do czego

Przysłówki, stosowane często – z racji sposobu ich tworzenia – w funkcji zaimków, nazywane są przysłówkami przyimkowymi (Präpositionaladverbien). Przysłówki przyimkowe odnoszą się tylko do rzeczy. W odniesieniu do osób stosuje się natomiast odpowiednie złożenie przyimka i zaimka, np.

Wir sprechen gerade über unsere Arbeit. Wissen Sie etwas darüber? – Właśnie rozmawiamy o naszej pracy. Czy pan coś o tym wie?

(**darüber** to przysłówek przyimkowy w odniesieniu do rzeczy)

Wir sprechen gerade über unseren Chef. Wissen Sie etwas über ihn? – Właśnie rozmawiamy o naszym szefie. Czy pan coś o nim wie?

(**über ihn** to przyimek i zaimek w odniesieniu do osoby)

■ *Czas przyszły Futur I*

Czas przyszły tworzy się przez połączenie czasownika posiłkowego **werden** z bezokolicznikiem innego czasownika, np.

ich werde schreiben – napiszę

du wirst kommen – przyjdiesz

er wird lesen – on przeczyta

Futur I ma nie tylko znaczenie czasowe co do przyszłości i teraźniejszości, lecz przede wszystkim znaczenie modalne – wyraża zamiar, przypuszczenie, polecenie, żądanie. Za pomocą Futur I osoba mówiąca wyraża pewne oczekiwanie, np.

Heute wird es noch regnen. – Dzisiaj jeszcze będzie padało. (zapowiedź)

Das wird nicht wieder vorkommen. – To się więcej nie zdarzy. (obietnica, oczekiwanie)

Du wirst dich sofort entschuldigen! – Natychmiast masz przeprosić! (polecenie)

Osoba mówiąca może za pomocą Futur I odnieść się też do teraźniejszości. W ten sposób wyraża ona przypuszczenie i równocześnie potwierdzenie tego przypuszczenia, np.

Sie wird schon längst zu Haus sein. – Ona jest już chyba dawno w domu.

Wyżej wymienione przykłady pokazują wyraźnie, że Futur I posiada obok funkcji czasowych także funkcje modalne. Język polski nie wykorzystuje form czasowych do wyrażania funkcji modalnych. W języku niemieckim wyraża się prosty czas przyszły poprzez czas teraźniejszy dodając okolicznik czasu, np.

Ich komme morgen früh zu dir. – Jutro rano przyjadę do ciebie. (dosł. przychodzę)

Heute Abend gibt es bestimmt einen Krimi. – Dziś wieczorem z pewnością będzie kryminał. (dosł. jest)

ODMIANA CZASU PRZYSZŁEGO FUTUR I

ich werde kommen – przyjdę	wir werden kommen
du wirst kommen	ihr werdet kommen
er wird kommen	sie werden kommen

CZAS PRZYSZŁY W ZDANIU PODRZĘDNIIE ZŁOŻONYM

Mein Sohn hat mir versprochen, dass es nie wieder vorkommen wird. – Syn mi obiecał, że to się już nigdy nie powtórzy.

- *Czasowniki tworzące czas przeszły Perfekt z czasownikiem posiłkowym **haben***

abschicken	schickte ab	abgeschickt	wysyłać
ausbilden	bildete aus	ausgebildet	kształcić, szkolić
ausbauen	baute aus	ausgebaut	rozbudowywać
bauen	baute	gebaut	budować
bilden	bildete	gebildet	tworzyć, formować
denken sich	dachte sich	sich gedacht	wyobrażać sobie
einbinden	band ein	eingebunden	włączać, przyłączać
entschuldigen sich	entschuldigte sich	sich entschuldigt	przepraszać, usprawiedliwiać się
erkennen	erkannte	erkannt	poznawać, rozpoznawać
fortleben	lebte fort	fortgelebt	żyć dalej
hoffen	hoffte	gehofft	mieć nadzieję
inserieren	inserierte	inseriert	dawać ogłoszenie w gazecie
leiden	litt	gelitten	cierpieć
operieren	operierte	operiert	operować
schmecken	schmeckte	geschmeckt	smakować
umgeben	umgab	umgeben	otaczać
unterhalten sich	unterhielt sich	unterhalten	rozmawiać
verbessern	verbesserte	verbessert	ulepszać, polepszać

- *Czasowniki tworzące czas przeszły Perfekt z czasownikiem positkowym **sein***

erscheinen	erschien	erschienen	ukazywać się, wydawać się
passieren	passierte	passiert	wydarzyć się, zdarzyć się
vorkommen	kam vor	vorgekommen	zdarzyć się, przytrafić się
wachsen	wuchs	gewachsen	rosnąć
wegfahren	fuhr weg	weggefahren	wyjeżdżać

Ćwiczenia

ĆWICZENIE 1. Przeczytaj uważnie tekst, a następnie odpowiedz na pytania.

Die Bundesrepublik Deutschland liegt im Herzen Europas. Sie ist von neun Nachbarstaaten umgeben, von Dänemark im Norden, den Niederlanden, Belgien, Luxemburg und Frankreich im Westen, der Schweiz und Österreich im Süden und von der Tschechischen Republik und Polen im Osten. Diese zentrale Lage ist seit der politischen Wiedervereinigung Deutschlands am 3. Oktober 1990 noch ausgeprägter. Deutschland ist in die Europäische Union und die NATO eingebunden und bildet eine Brücke zu den mittel- und osteuropäischen Staaten.

Das Staatsgebiet der BRD ist 357 000 Quadratkilometer groß. In diesem Land wohnen etwa 80 Millionen Einwohner. 6,5 Millionen davon sind Ausländer. Nach Russland ist die BRD der bevölkerungsreichste Staat Europas. In der Hauptstadt Berlin wohnen über 3,4 Millionen Einwohner. Fast jeder dritte Einwohner lebt in einer der über 80 Großstädte (das sind Städte mit über 100 000 Einwohnern). Die Mehrheit der Bevölkerung wohnt jedoch in Dörfern und Kleinstädten.

Republika Federalna Niemiec leży w sercu Europy. Otoczona jest dziewięcioma państwami sąsiedzkimi, Danią od północy, Holandią, Belgią, Luksemburgiem i Francją od zachodu, Szwajcarią i Austrią od południa,